

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 22

21 юли 2015 г.

по жалба на Росица Илиева Гераскова срещу Нова Телевизия, препратена от Съвета за електронни медии с писмо с изходящ номер НД-05-94-00-179/25.06.2015 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 21 юли 2015 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Иван Бедров
Илия Вълков
Невена Праматарова
Нели Огнянова
Райна Николова

изслуша доклада на Ивайло Цветков по жалбата на Росица Илиева Гераскова, с вх. № 02-031/01.07.2015 г., относно медийното отразяване на конфликта в с. Гърмен - интервю с Велизар Енчев в предаването "Събуди се" на Нова ТВ. Според жалбоподателя, предаването внушава "етническа нетърпимост спрямо ромската общност в България".

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата на г-жа Гераскова е допустима, доколкото е постъпила в срок.

Във връзка с чл. 10, ал. 5 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, на 09.07.2015 г. жалбата бе изпратена на ответната страна с покана да изрази становище.

Нова Броудкастинг Груп предостави своето становище на 16.07.2015 г.

II. ЖАЛБА

Жалбоподателят твърди, че в интервюто с г-н Велизар Енчев проведено се в предаването "Събуди се" на Нова Телевизия, излъчено на 30.05.2015 г. в часовете между 09:29 и 09:47 я обижда и засяга, защото според нея за пореден път в "някои телевизионни предавания ромската общност е представена по негативен и все по-негативен начин". Г-жа Гераскова твърди, че според г-н Велизар Енчев "битовата престъпност 100% се дължи на циганската общност" и, че изказванията на депутата "цигански катун",

“циганския въпрос”, “циганския вот” и “циганското “ гето създава “обстановка на враждебност за ромите”.

Г-жа Гераскова се обръща към Комисията с молба за вземане на мерки срещу подобни изказвания и съответно с молба да бъдат предприети мерки за установяване на нарушението от страна на предаването “Събуди се”.

III. НОРМИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

В молбата си, г-жа Гераскова не цитира конкретни членове на Етичния кодекс, които според нея са нарушени в предаването “Събуди се”.

Съдейки по преценката, че според жалбоподателката се създава обстановка на враждебност към ромите, Комисията прие, че се има предвид нарушение на следната разпоредба от Етичния кодекс на българските медии:

2.5.1. Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

На 09.07.2015 г. е изпратено писмо до “Нова Броудкастинг Груп”, които предоставиха своето становище на 16.07.2015 г.

Отвeтната страна отчита за правилно постановената от Съвета за електронни медии липса на достатъчно основания за търсене на отговорност по Закона за радиото и телевизията. В допълнение “Нова Броудкастинг Груп” отбелязва, че намира жалбата за “несъстоятелна” и “необоснована”, защото жалбоподателят цитира изказвания на депутата Велизар Енчев, които се цитират извън контекст на цяло интервю, и то на циво.

Според “Нова Броудкастинг Груп” правата на малцинствата са неизменна пресечна точка на въпроса за свобода на словото и че именно тази пресечна точка позволява ограничаването на свободата на словото в случаите, когато трябва да се защити индивидуалното право за защита от дискриминация. Именно в тези случаи е възможно пораждането на враждебна реч или слово на омразата. Според “Нова Броудкастинг Груп” свободата на изразяването може да бъде ограничена единствено в случаи, когато това може да доведе до предизвикване на насилие без това насилие да може да бъде предотвратено по друг начин.

Имайки предвид изложените по-горе аргументи “Нова Броудкастинг Груп” отбелязва, че според тях най-добрият противовес на нетолерантната реч е толерантната реч – словото на омразата може да бъде преодоляно, чрез слово. И допълва, че дефиницията на слово на омразата също подлежи на периодичен дебат базиран в три “проблемни полета”:

“- каква е силата на словото: дали става дума за изразяване на собствени мисли или е форма на действие, което може да предизвика негативни последици и да нанесе вреда на други хора;

- дали свободното изразяване на идеи, които се възприемат като насаждащи омраза, може да бъде разглеждано като здравословно за публичния дебат или точно обратното – нанася вреди на публичния дебат;

- на какво трябва да се основава правителствената политика – на защита на интересите и правата на индивидите или на групи, към които може да бъде насочено словото на омразата – например на основата на раса, етнос или напр. на основата на сексуална ориентация”

Според “Нова Броудкастинг Груп” излъчения разговор с г-н Енчев категорично не създава “социални дистанции” и “обстановка за враждебност за ромите” и отчита, че в предаване, което се излъчва на живо водещата също приема адекватна, професионална и балансирана позиция.

“Нова Броудкастинг Груп” също така отчитат в своето становище, че г-жа Гераскова формулира собствена, субективна оценка с твърдението, че е “обидена” и “засегната” и съответно не подкрепя тази субективна оценка с доказателства. Ответната страна твърди, че използваните от г-н Енчев изрази в рамките на предаването не са ясно доказателство, че той цели да “обижда/унижава или насърчава пряка дискриминация”. Също така “Нова Броудкастинг Груп” посочва, че въпреки фактът, че тя се чувства лично засегната и обидена, г-жа Гераскова не е поиска официално право на отговор, за да обоснове своите аргументи в ефира на Нова Телевизия.

V. МОТИВИ

Изказванията на г-н Велизар Енчев в предаването “Събуди се” по Нова Телевизия определено не подтикват към “етническа нетърпимост спрямо ромската общност в България”, а са част от балансирана дискусия по изключително деликатна тема свързана с конфликта в с. Гърмен, който бе отразен от всички медии в България и по време на чието отразяване често се използваша различни епитети за квалифициране на отделните фактори в конфликта с цел обективно представяне на фактите и коректно провеждане на дискусия свързана с този конфликт.

Комисията вече е осъждала използването на думи като „циганин“ и „цигански“ (Решение № 8 от 26 май 2015 г.) ” за определяне на етническа принадлежност, и е стигнала до извода, че самото споменаване на такива думи не е основание да се твърди, че се цели обида, че се унижава представителя на ромския етнос или се насърчава пряка дискриминация – поради което само на това основание не може да приема жалби за дискриминация за основателни.

След като се запозна с жалбата и след като проведе обсъждане по същество, Комисията по журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Комисията намира жалбата на Росица Гераскова срещу Нова телевизия за неоснователна по отношение на нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

Председател: **Александър Кашъмов**

Изпълнителен директор на Фондация “НСЖЕ”:

Мехти Меликов